

Evalueringskonferansen 2015 – 24.-25. september 2015
Quality Airport Hotel Gardermoen

Tilsynsorganer som evaluatorer - tilsyn, innsyn og vidsyn?

Direktør Jan Fredrik Andresen
Statens helsetilsyn

”Fortiden er fremtidens utsiktspunkt.”

Eliezer (Elie) Wiesel

Statlige virkemidler

- Lover og forskrifter
- Finansiering
- Organisering
- Utdanning
- Råd/veiledning

Tilsyn vs evaluering

Tilsyn:

- Alle systematiske tiltak for å fastslå om lover og forskrifter etterleves
- Undersøke, bedømme, konkludere og reagere (måler opp mot en standard)
- Reaktivt (hendelsesbasert) vs proaktivt (planlagt) tilsyn
- Risikobasert tilnærming – ikke representativ utvelgelse

Tilsyn vs evaluering

Evaluering:

- Ulike aktører (tiltakseier, evaluator, oppdragsgiver, overordnet myndighet)
- Objekter (fast tiltak, tidsavgrenset tiltak, organiseringsform, saksfelt, **tjeneste**)
- Ulike former/typer (utredning, nytte-kostnadsanalyse, formativ og summativ evaluering)
- Metodemangfold (modellbaserte analyser, registerdata, spørreskjema, **intervjuer**)

Tilsyn vs evaluering

Evaluering:

«Et gram eksempel er bedre enn et tonn med teori.»

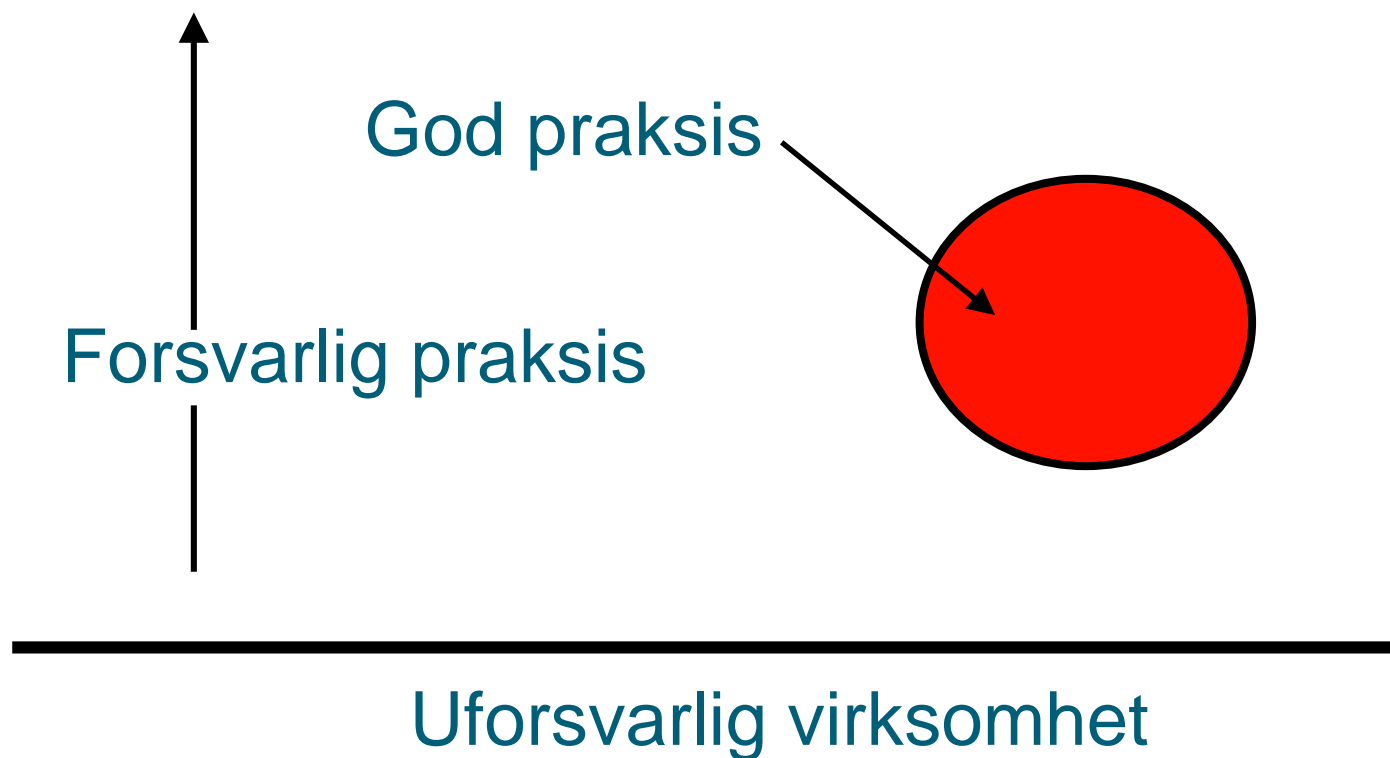
Gudmund Hernes

Eksempel: «Kvalifiseringsprogrammet (KVP)»

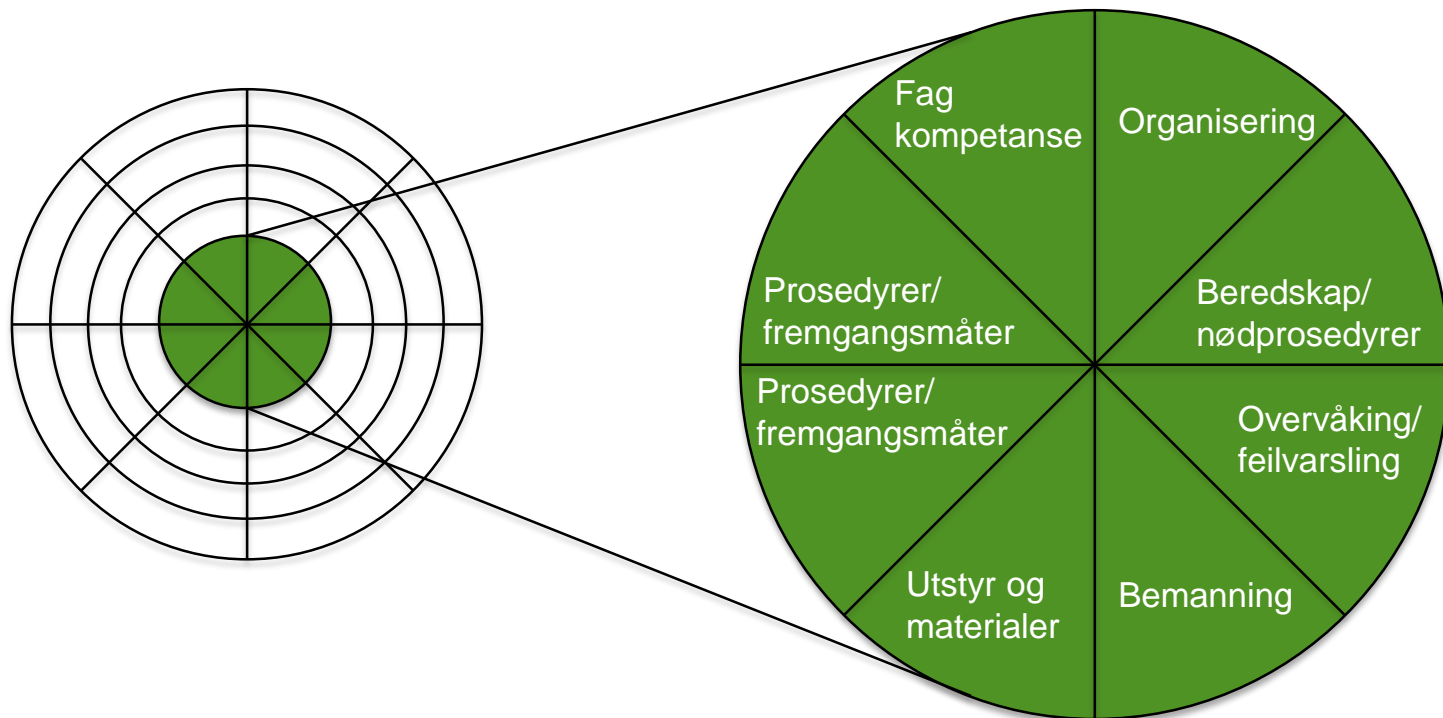
- Evaluering: reduserer programmet antall sosialhjelpsmottakere?
- Tilsyn: utformes programmet i henhold til regelverket?

Granskninger (årsaker/ansvar) vs **evalueringer** (resultater/konsekvenser)

God praksis og forsvarlig virksomhet

God praksis og forsvarlig virksomhet

Tilsyn vs evaluering

- Tilsyn er ikke styring!
- Regulering (regelverk) er styring – tilsyn ser til at reguleringen virker
- Tilsyn – demokratisk kontroll av at borgerne får innfridd sine rettigheter i tråd med lovgivers intensjoner

(Lover og forskrifter = samfunnets krav til tjenestene på vegne av brukerne)
- Tilsyn – ressursallokering – «makt»

Tilsyn vs evaluering

Tilsyn og evaluering – spiller de på samme lag?

- Evalueringer som en del av vårt kunnskapsgrunnlag
- Våre tilsynsrapporter kan gi næring til evalueringer

Kommunikasjonsmessige utfordringer?

*”Tar du kvalitetsargumentet fra helsearbeidere
tar du dyden fra dem.”*

Fritt etter prof. Ole Berg

Erfaringer fra tilsyn

- **Læring i organisasjonen**
(åpenhet og undring)
- **Kommunikasjon**
(mellom personell/enheter)
- **Kompetanse**
(til rett tid og rett sted)

Kung-fu-tse skal ha sagt at mennesket kan handle klokt på tre måter:

- ved ettertanke, det er det edleste**
- ved å etterape, det er det letteste**
- ved erfaring, det er det bitreste**

